

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Deák Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kapinya Veronika ügyvéd által képviselt alperes ellen rendes felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Kaposvári Munkaügyi Bíróságnál 2.M.411/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.21.455/2008/2. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.21.455/2008/2. számú ítéletét nem érinti abban a részében, amelyben a munkaügyi bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette. Ezt meghaladóan hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes, aki az alperes ügyvezetőjével élettársi kapcsolatban élt, 1995. április 1-jén létesített határozatlan idejű munkaviszonyt az alperessel pultos munkakörben.

Az alperes 2007. május 22-én átszervezésre hivatkozással 2007. július 16-ával rendes felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát.

A felperes keresetében a munkaviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítását és az Mt. 100. § (4) és (6) bekezdése szerinti jogkövetkezmények alkalmazását, valamint rendkívüli munkavégzése ellenértéke és a munkaszerződése szerintinél magasabb havi munkabérre hivatkozva elmaradt munkabére megfizetését kérte.

A Kaposvári Munkaügyi Bíróság 2.M.411/2007/13. számú ítéletével - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részben - a felperes keresetét elutasította.

Az ítéleti tényállás szerint a felperes élettársa 2005. szeptember 10-én elhunyt, a felperes végrendeleti öröklés útján megörökölte az alperesi kft. 11 %-os tulajdonrészét.

A felperes 2006. február 24-étől 2007. március 16-áig keresőképtelen volt. Ezt követően az alperes a felperest alkalmassági vizsgálat elvégzésére kötelezte, majd március 19-én írásbeli figyelmeztetésben részesítette, mivel a vizsgálatot az alperes üzemorvosánál nem végeztette el.

A munkaügyi bíróság megállapítása szerint az átszervezésre alapított indok valós és okszerű volt, mivel a munkaviszony megszüntetését követően az alperes pultost nem alkalmazott, a feladatokat a vendégforgalomtól függően szükség szerint az azonos műszakban dolgozó felszolgálók látták el. Kiemelte azt is, hogy az alperes által alkalmazott munkavállalók a felperessel szemben rendelkeztek a megfelelő szakképzettséggel, és legalább két idegen nyelven tudtak a vendégekkel kommunikálni. A felperes továbbá nem tudta bizonyítani, hogy az alperessel a munkaszerződésben foglaltaktól eltérően, magasabb összegű munkabérben állapodott meg, nem bizonyította a rendkívüli munkavégzés ellenértéke iránti igényét sem, ezért a munkaügyi bíróság a kereseti kérelmeket etekintetben is elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.21.455/2008/2. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet fellebbezett részében helybenhagyta.

A másodfokú bíróság szerint a munkaviszony megszüntetést illetően a munkáltatónál a „minőségi cserével bővített” átszervezés megtörtént, amely indokoltá tette a felperes munkaviszonya megszüntetését. Azt pedig a felperes nem bizonyította, hogy az alperes jogát az Mt. 4. §-ába ütközően, rendeltetésellenesen gyakorolta.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az eljáró bíróságok ítéleteinek hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat hozatalát kérte az Mt. 4. §-a, 87. § (1) bekezdés b) pontja, 89. §-a, 140/A. § (1) bekezdése, valamint a Pp. 164. § (1) bekezdése, 206. § (1) bekezdése és 221. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozva. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a Pp. 206. §-ába ütközően a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelték és iratellenes megállapításokat tettek. Az elsőfokú bíróság továbbá a

Pp. 221. § (1) bekezdését megsértve nem indokolta, hogy az általa megállapított tényállást mely bizonyítékokra alapította. Álláspontja szerint a rendes felmondás indokolásában hivatkozott „minőségi átszervezés” kifejezés értelmezhetetlen. Az alperes nem bizonyította, hogy a felperes pultos munkaköre utóbb bármelyik másik munkavállaló feladat körébe került, e körben

munkaszerződéseket nem csatolt. Véleménye szerint a munkaviszony megszüntetés valós oka a tulajdonostársakkal való kapcsolatának megromlása volt, az alperes tehát a rendes felmondás jogát nem rendeltetésszerűen gyakorolta. Az elsőfokú ítélet megállapította az írásbeli figyelmeztetés jogellenességét, a jogellenesség pedig megalapozza a rendeltetésellenes joggyakorlást is. Érvelése szerint a munkáltatónál, mivel ugyanazon személyekkel létesítettek határozott idejű jogviszonyokat, sem a minőségi csere, sem a feladatok elosztása nem állapítható meg. Az elmaradt munkabér iránti kereseti kérelem elutasítását sérelmezve arra hivatkozott, hogy a munkaidő-beosztás és a jelenléti ívek hiányossága folytán az alperesnek kellett volna bizonyítani, hogy a követelése megalapozatlan, azonban a tanúk vallomása alátámasztotta a kereseti kérelemben foglaltakat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (1) bekezdése szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt, a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye. Az eljáró bíróságok által kialakított tényállás módosítására csak iratellenesség, vagy a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen, logikátlan értékelése esetében van lehetőség (BH 1999.44.).

A felülvizsgálati kérelem lényegében a bizonyítékok mérlegelését támadta, amelyre a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. A periratok alapján megállapítható, hogy az eljáró bíróságok által megállapított tényállás iratellenes, kirívóan okszerűtlen, logikátlan következtetést nem tartalmaz.

Az alperes a felperes munkaviszonyát megszüntető rendes felmondást „minőségi átszervezéssel” indokolta. Ezt azzal magyarázta, hogy a vendégek részéről tapasztalt megnövekedett igények miatt a pultos munkakört belső átszervezéssel megszüntette, és a jövőben az italkiszolgálási feladatokat is felszolgáló végzettséggel és megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező személyek látják el.

Az eljáró bíróságok a perbeli bizonyítékok egybevetése alapján törvénysértés nélkül következtetettek arra, hogy a rendes felmondásnak az átszervezésre, a felperes munkaköre megszüntetésére vonatkozó indoka megalapozottságát a per adatai alátámasztják. A felperes a perben nem vitatta, hogy az alperes a pultosi feladatok ellátására külön munkavállalót nem alkalmazott. Bizonyított, hogy

az átszervezést követően e feladatokat a felszolgáló munkakörben dolgozó munkavállalók egymás között megosztva váltva látták el. Nem vitatott peradat továbbá, hogy a felperesnek műszaki cikk eladói szakképzettsége és önkiszolgáló pénztárosi képesítése volt, míg az alperes által alkalmazott felszolgálók szakirányú végzettséggel rendelkeztek, következésképpen a feladatok szakszerűbb, eredményesebb (minőségi) ellátását célozta az alperesi átszervezés. A pultosi feladatoknak a felszolgálók közötti tényleges felosztására és ellátására figyelemmel nem érinti az intézkedés jogszerűségét, hogy az érintett munkavállalók munkaszerződése írásban való módosítása megtörtént-e.

A felülvizsgálati kérelem a munkaügyi bíróság által jogerősen jogellenesnek ítélt írásbeli figyelmeztetésre hivatkozva alaptalanul állított rendeltetésellenes joggyakorlást, a bizonyítottan valós és okszerű felmondási okra tekintettel a perbeli munkáltatói jognyilatkozat nem minősült jogellenesnek.

Mindezek alapján a bíróságok jogszabálysértés nélkül, a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelő indokolással helyezkedtek arra az álláspontra, hogy a felperes munkaköre megszüntetése és munkaköri feladatainak a többi munkavállaló között történt szétosztása a rendes felmondás jogszerű indoka volt.

Téves a felülvizsgálati kérelemnek a minimálbért meghaladó havi munkabér és a túlmunkavégzés körében kifejtett érvelése is. Az irányadó tényállás szerint az alperes által üzemeltett étterem szezonális jelleggel minden év március 1-jétől október 31-éig működött azzal, hogy pünkösd-től szeptember elejéig a nyitva tartás ideje hosszabb volt. A felperes személyes előadásában maga is úgy nyilatkozott, hogy az utószezon október közepéig, végéig tartott, ezt követően az étterem bezárt és csak alkalmanként nyitott ki (2. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal), és módja volt a túlmunkavégzések lecsúsztatására. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte a bizonyítás a munkaszerződéstől eltérő havi munkabért illetően, azonban a felperes konkrét megállapodást maga sem állított, az elmaradt munkabér összegét a minimálbérből kiindulva annak tizenkétszeres összegében határozta meg, ezért e kereseti kérelmek tekintetében sem jogsértő az eljáró bíróságok elutasító döntése.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján - jogszabálysértés hiányában - hatályában fenntartotta.

A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet ügyben még irányadó 14. §-a értelmében a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

*Budapest, 2010. május 12.*

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné  
s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

*A kiadmány hiteléül:*

*bíróügyi tisztviselő*